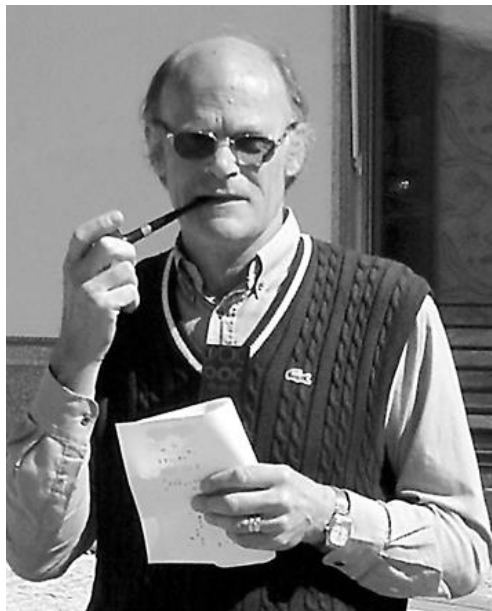

Helena-grenens förtroendeman - Olle Tottmar

Olof (Olle) Tottmar - förtroendeman för Helena-grenen - i en karaktäristisk pose

Jag föddes 1944 och växte upp i Köping, Västmanland. Tog studenten 1963, gjorde värnplikten vid I3 i Örebro och flyttade sedan till Uppsala 1964 med min blivande hustru Sylvia. I Uppsala studerade jag kemi och biologi, blev fil.kand., fil.doktor, docent och slutligen, efter lång och trogen tjänst, professor i zoofysiologi (djurens fysiologi) vid Uppsala universitet. Jag har under många år forskat kring frågor om hur alkohol och andra droger och gifter påverkar oss människor och andra djur.

Jag har bl.a. medverkat i projekt som gått ut på att utveckla läkemedel för användning inom alkoholistvården samt även deltagit i projekt rörande olika nervsjukdomar. Idag forskar jag inte så aktivt utan ägnar den mesta tiden till undervisning av biologistudenter samt handledar några doktorander. Jag har forskat utomlands i två omgångar - ett år i Bristol, England och ett år i Denver, Colorado, USA.

Mina föräldrar är uppvuxna i Jämtland - min far Ivar i Åre och min mor Lisa (Gavelin, född i Yttre Rissjö utanför Åsele) i Fåker (3.5 mil sö Östersund). Lisa bor sedan drygt tio år i Leksand. Ivar gick bort 1996. De flyttade till Köpingstrakten 1943, där Ivars bror Nils hade startat ett snickeri. Ivar övergick i mitten av femtiotalet till att arbeta som byggnadssnickare och vid den tiden hade vi även flyttat från landet till en nybyggd villa i Köping.

Min hustru Sylvia arbetar sedan 1971 på halvtid som språklärare vid ABF i Köping. Vi har två söner - Jonas (37 år, discjockey mm i Stockholm) och Andreas (29 år, arbetar på dataföretag i Uppsala). Min två år äldre bror Jan var tidigare radio- och TV-producent vid SR och TV4 och chef för TV4-sydost, men har nu en egen firma och ger kurser i presentations- och intervjueteknik och retorik. Han bor med sin Birgitta (biologilärare) i Växjö och de har tre

utflugna döttrar (Sara, Hanna och Ylva). Jan är reservofficer vid I5 i Östersund, och han gör täta besök till Åre och Fåker för bl.a. älgjakt och fiske. Min elva år yngre syster Lena är utbildad inom hemslöjds- och textilbranschen, men har sadlat om till zonerapeut. Hon bor med sin Bengt och barnen Kristian (18 år) och Kristin (15 år) i Leksand. Min två år yngre syster Eva-Lisa, som var narkossköterska i Stockholm, gick bort vid unga år 1970.

I mitten av femtiotalet bytte min far och farbror Nils efternamn från Nilsson till Tottmar. Namnet har naturligtvis sitt ursprung från släktgården Totten 1, även kallad Tottentorpet eller "Drolet", i Åre. Min kusin Jan Leijd har i tidigare nummer av "några rader" utförligt berättat om "Drolet", dess tillkomst och undergång - se nr 5 och 6 (årgång 3, 1998). De övriga barnen (Greta, Olle, Hildur, Pelle och Hjalmar) från Drolet ville inte byta namn. Jag har förstått att valet av efternamn skapade viss ordväx-ling med en annan familj, även den tillhörande Lalandersläktens Helena-gren och boende på Totten 2 i Åre och som tidigare tagit namnet Thottmark (vissa stavar namnet Totmark). Den förste med detta namn (Olof) var syssling med "Drolet"-syskonen.

Jag betraktar mig själv mera som jämte än västmanlänning eller upplänning, eftersom mina rötter finns i Jämtland och av att jag tillbringade mina första 20 sommarlov hos mina morföräldrar och min morbror i Fåker. Jag och min bror hjälpte morbror Valter med slätterarbetet under många år. Jag, min bror och syster äger nu jordbruksfastigheten i Fåker. Besöken i Åre har varit få under åren. Jag har aldrig varit i Åre vintertid! Detta förklarar delvis varför jag har så få egna minnen från Åre. Jag fick naturligtvis höra en del hisnande historier då Drolet-syskonen träffades, men de flesta av dessa lämpar sig inte för tryck - ännu.

Idag återstår inte mycket av det gamla "Drolet" efter kommunens bryska intrång. Några tomter avstyckades dock ovanför höghuset, och jag och mina syskon äger två av dessa plus lite skog på andra sidan sjön. Vi släpper ej dessa tomter i första taget och vi hoppas att våra barn eller kommande barnbarn en dag får möjligheter att bygga där. Det känns mycket viktigt för oss att bevara våra rötter i Åre.

Mina intressen utanför naturvetenskap är idrott och snickeri. Jag spelade ishockey i div. 2 under 5 säsonger och sysslade även med flera andra idrotter, vilket var möjligt på den tiden. Jag var med i Västmanlands pojklag i ishockey i TV-pucken (1959). Putte Kock refererade matchen och jag gjorde vårt enda mål (Stockholm vann med 5-1).

Jag gjorde målet i första perioden, men det kom inte med i sändningen. Jag var däremot i bild tre gånger under andra perioden, tyvärr omkulltacklad och liggande på knäna på isen. Detta föranledde en flickbekant från Fåker att i ett brev till mig fråga: "Olle - hade du skridskorna på knäna?" Detta var ju lite pinsamt, men jag hade i alla fall gjort min debut i TV. Nuförtiden nöjer jag mig med golf (hcp 12).

Intresset för snickeri och träslöjd är troligen ett arv från Droletsläkten. Ett annat släkdrag som jag dock hoppas att undgå är självstympning. Min farfar sköt bort tre fingrar med sin hagelbössa då han skulle kliva över en gårdsgård, och ytterligare två fingrar försvann i en annan olycka. Farbror Nils brände bort två fingrar och min far sågade av ett finger. Med detta i åminnelse är det med en viss bävan jag går ned till min snickeriverkstad i källaren. Jag kommer förmodligen en vacker dag såga eller svarva bort något från min kropp - antagligen en tumme, eftersom jag aldrig kommer att uppnå samma yrkesskicklighet som de tre nämnda.

Hur det än slutar, så kan jag i alla fall tänka mig att på äldre dagar flytta till Åre med min träsvarv och hustru och där på Drolets marker återuppta farfar Nickus specialitet - nämligen att svarva den s.k. ”skutstaven”, vilken var en vandringsstav som turisterna köpte för sina promenader upp till Totthummeln eller Åreskutan. Det bästa vore förstås att få liv i och använda farfars gamla, hemmabyggda svarv, som nu står i ett magasin på hembygdsgården.

Olle Tottmar hittar du på sidan 438 i Släktboken.